

Komentari na Prijedlog EU Uredbe o ambalaži i otpadnoj ambalaži

Zagreb, lipanj 2023.

American Chamber of Commerce in Croatia *Američka gospodarska komora u Hrvatskoj*

Sadržaj

Uvod	3
   Ciljevi koji se žele postići	3
   Prijedlog mjera za postizanje ciljeva	3
   Problematika	4
Preporuke	6

Uvod

Europska komisija objavila je 30. studenoga 2022. godine Prijedlog Uredbe o ambalaži i ambalažnom otpadu (dalje: Uredba), kojom se stavlja izvan snage važeća Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća 94/62/EZ od 20. prosinca 1994. o ambalaži i ambalažnom otpadu i kojom se izmjenjuje Uredba (EU) 2019/1020 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o nadzoru tržišta i sukladnosti proizvoda te Direktiva (EU) 2019/904 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o smanjenju utjecaja određenih plastičnih proizvoda na okoliš.

Ovim prijedlogom Uredbe utvrđuju se zahtjevi za cijeli životni ciklus ambalaže u pogledu ekološke održivosti i označavanja kako bi se omogućilo njeno stavljanje na tržište kao i zahtjevi za proširenu odgovornost proizvođača, sakupljanje, obradu i recikliranje ambalažnog otpada. Uredba bi trebala pridonijeti učinkovitom funkcioniranju unutarnjeg tržišta usklađivanjem nacionalnih mjera o ambalaži i ambalažnom otpadu kako bi se izbjegle prepreke trgovini, narušavanje i ograničavanje tržišnog natjecanja unutar Europske unije, a istovremeno spriječili ili smanjili štetni učinci ambalaže i ambalažnog otpada na okoliš i zdravlje ljudi.

Prijedlog Uredbe uvodi i nekoliko značajnih novina i budućih obaveza kako država članica, tako i gospodarstva;

Ciljevi koji se žele postići

Ciljevi koji se žele postići predloženom Uredbom su:

1. smanjenje i sprječavanje nastanka ambalažnog otpada, kako bi se količina ambalažnog otpada do 2040. godine smanjila za 15% po državi članici po stanovniku u odnosu na 2018. godinu ,
2. do 2030. godine sva ambalaža koja se stavlja na tržište EU treba biti reciklabilna,
3. smanjenje potrebe za primarnim prirodnim resursima kroz uvođenje obvezujućih stopa udjela reciklirane plastike u novoj plastičnoj ambalaži koja se stavlja na tržište EU.

Prijedlog mjera za postizanje ciljeva

Mjere kojima se žele postići navedeni ciljevi su:

- do 2030. će se 20 %, a do 2040. čak 80 % toplih i hladnih napitaka morati puniti u spremnike koji se mogu ponovno uporabiti ili puniti,
- trgovci na malo koji prodaju pivo i bezalkoholna pića morat će do 2030. prodavati 10 %, a do 2040. već 25 % svoje robe u spremnicima koji se mogu ponovno

- uporabiti ili puniti, a za gotove obroke za konzumaciju izvan restorana 10 % u 2030. i 40 % u 2040,
- za dostavu proizvoda kupljenih preko interneta za ponovnu uporabu će do 2030. morati biti pogodno 10 %, a do 2040. već 50 % ambalaže,
  - standardizacija oblika ambalaže,
  - smanjenje mase i volumena ambalaže na najmanju moguću mjeru,
  - označavanje ambalaže koja se može ponovno uporabiti putem piktograma
  - zabrane određenih vrsta nepotrebne ambalaže,
  - uvođenje obveznih minimalnih stopa udjela recikliranog sadržaja,
  - uvođenje harmoniziranog i standardiziranog označavanja ambalaže na razini cijele EU,
  - uvođenje obveznih sustava povratne naknade za plastične boce i aluminijske limenke,
  - uvođenje obaveze kompostabilnosti za pojedine vrste ambalaže,
  - obveze proizvođačima da u sustave ponovne uporabe ili ponovnog punjenja uključe određene dodatne proizvode (npr. deterdžente i slično), a za koje se u Uredbi ne predlažu obvezni ciljevi.

Problematika

Prijedlog Uredbe otvara niz izazova za gospodarstvo u gotovo svim sektorima, te će se morati naći rješenja da proizvođači svoje proizvode pakiraju u ambalažu koja zadovoljava čitav niz prethodno navedenih zahtjeva. Sa sličnim izazovima su suočeni i pojedini proizvođači ambalaže, obzirom na zahtjeve o kompostabilnosti pojedinih vrsta proizvoda poput kapsula za kavu koje se izrađuju od materijala koji nisu kompostabilni, nego reciklabilni. Postoji zaista zabrinutost da bi se zahtjevi za kompostabilnosti u budućnosti mogli staviti iznad zahtjeva za reciklabilnost pojedinih vrsta ambalaže. Pored toga, procjena mogućnosti recikliranja temeljit će se na trenutačno nepoznatim kriterijima dizajna za recikliranje koje će Komisija u narednim godinama uspostaviti provedbenim aktima za svaku kategoriju ambalaže.

Poseban izazov za proizvođače plastične ambalaže predstavljaju obaveze o udjelu reciklata, kao i njegove dostupnosti, te zadovoljavanje zahtjeva kvalitete koju takva ambalaža mora imati. Ciljevi za kontaktno osjetljivu ambalažu nisu realni i ne prepoznaju poteškoće osiguravanja dovoljne količine reciklirane plastike odgovarajuće kvalitete koja se može staviti u kontakt s hranom. Također, udio recikliranog sadržaja određuje se "po jedinici" pakiranja. Plastična ambalaža je vrlo divergentna po vrsti plastike, načinu uporabe, tehničkih i izvedbenih zahtjeva, što određivanje udjela po jedinici ambalaže čini vrlo kompleksnim i u konačnici skupim.

Prijedlog Uredbe nadalje predviđa naknadno donošenje čitavog niza provedbenih akata s nejasnim ili potpuno nepoznatim rokovima donošenja i primjene. Dijelom provedbenih akata bi se trebali pojasniti zahtjevi za označavanje, odrediti kriterije za smanjenje volumena, i dizajn ambalaže te skupna pakiranja proizvoda. Međutim,

udio i dostupnost reciklata koji će se morati koristiti, postupanje s ambalažom za ponovnu uporabu i dalje otvara niz provedbenih pitanja za trgovce i ugostitelje. Nadalje, prijedlog Uredbe otvara i pitanje osiguravanje higijenskih, jamstvenih i transportnih standarda za prehrambene i tehničke proizvode, jer također nema jasno propisanih kriterija za izuzeća. Poseban segment čini i ambalaža koja je obuhvaćena zahtjevima SUP Direktive, a koja je dijelom obuhvaćena i zahtjevima prijedloga Uredbe, s čime će se suočiti posebno HORECA sektor, pa ostaje nejasno po kojoj će se zakonskoj osnovi ispunjavati obaveze za pojedine vrste ambalaže. Sve navedeno otvara neizvjesnost i nesigurnost kod gospodarskih subjekata, budući da je ambalaža sastavni dio svakog proizvoda.

U konačnici primjena i modulacija EPR shema za pojedine vrste otpadne ambalaže koje će definirati i naknade gospodarenja otpadnom ambalažom, će i za zemlje članice u koje imaju učinkovite EPR mehanizme predstavljati izazov.

Preporuke

Preporuke Američke gospodarske komore u Hrvatskoj za Prijedlog EU Uredbe o ambalaži i otpadnoj ambalaži su

1. Obzirom na izuzetnu važnost ambalaže za sve segmente gospodarstva, ali i očuvanja pravila i vrijednosti zajedničkog tržišta, te očuvanja i zaštite interesa cjelokupnog hrvatskog gospodarstva, AmCham potiče Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja na uključivanje što većeg broja gospodarskih subjekata i gospodarskih udruženja u definiranju stajališta RH kako bi se ojačala pregovaračka pozicija RH u Vijeću EU.
2. Inzistirati na određivanju rokova donošenja provedbenih akata kako bi se gospodarstvo moglo pravovremeno pripremiti i prilagoditi na zahtjeve.
3. Sloboda izbora materijala za ambalažu je ključna kako bi se osigurala održiva ulaganja koja omogućuju prostor za inovacije u obradi svih materijala. Pristup s više materijala koji razmatra prednosti svih dostupnih opcija za ispunjavanje zahtjeva za sigurnošću, funkcionalnošću, kvalitetom i cirkularnošću bi bio najbolji put naprijed. Nadalje, priroda otpadne ambalaže trebala bi odrediti najodrživiji proces obrade. Stoga smatramo da je kemijsko recikliranje komplementarno rješenje kada mehaničko recikliranje nije ni ekonomski ni ekološki korisno, a vrlo često nije ni moguće.
4. Pošten kolektivni pristup (industrija + nadležna tijela + gospodarenje otpadom) koji promiče poticajno okruženje razvojem odgovarajuće infrastrukture za različite tokove otpada i usklađivanjem zahtjeva gospodarenja otpadom diljem EU-a, profitirajući od najboljih tehnologija i izbjegavanje dupliciranja napora.
5. Potrebno je osigurati jasno označavanje kako ne bi došlo do zabune potrošača u pogledu odlaganja u odgovarajući tok otpada.
6. Ciljevi ponovne upotrebe i ponovnog punjenja bi se trebali primjenjivati samo kada je to znanstveno dokazano, ima smisla za okoliš i bez ugrožavanja zdravlja i sigurnosti potrošača.
7. Ambalaža koja se reciklira ili ima potencijal za recikliranjem ne bi trebala biti predmet zabrana zato što već sada postoji održiv i učinkovit način postupanja s takvim materijalom koji se može i dodatno iskoristiti kroz inovacije.

Za dodatne informacije molimo kontaktirajte:
Američka gospodarska komora u Hrvatskoj
Andrea Doko Jelušić,
Izvršna direktorica T: 01 4836 777
E: andrea.doko@amcham.hr